

умовах глобалізації та європейської інтеграції представлені досить обмежено. Приймаючи до уваги той факт, що в основі сучасної законотворчої політики України, серед пріоритетів – гармонізація механізмів національного і європейського права, питання про екстраполяцію правових засад становить окремий інтерес, оскільки воно здатне пояснити прихильність світоглядним цінностям і пріоритетам.

Література:

1. Predmestnikov, O., Gumenyuk, V. Harmonization of economic and legal mechanisms for deepening EU-Ukrainian relations. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2019. Vol. 5. No. 1. P. 174-181.
2. Johnstone, R., Ingleby, R. *Thinking about Law: Perspectives on the history, philosophy and sociology of law*. Routledge. 2020. 268 p.
3. Загуменна, Ю.О., Лазарев, В.В., Сидоренко, А.Ю. Відомча нормотворчість в Україні: досвід комплексного аналізу: монографія. Харків: Планета-Прінт. 2021. 228 с.
4. De Mulder, R., Gubby, H. What is the role of norms and values in the reception of law? In *Comparative Law*. Routledge. 2019. P. 98-110.
5. Кошиков, Д. Сутність правових засад реалізації державної політики у сфері забезпечення економічної безпеки держави. Вісник пенітенціарної асоціації України. 2020. № 1. С. 164-175.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-229-6-40>

SOME PROBLEMS OF LEGAL REGULATION OF INCENTIVES OF CIVIL SERVANTS WITH OFFICIAL INCENTIVE AWARDS

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХОЧЕННЯ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ВІДОМЧИМИ ВІДЗНАКАМИ

Koldashov A. O. Колдашов А. О.

*Postgraduate Student at the Department of
Administrative Law
Yaroslav Mudryi National Law University
Kharkiv, Ukraine*

*аспірант кафедри адміністративного права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна*

Бездоганна та ефективна державна служба, особливі заслуги вимагають визнання зі сторони уповноважених суб'єктів та

застосування заходів заохочення до відповідних державних службовців. У зв'язку з цим важливим завданням є дослідження заохочення як засобу забезпечення бездоганної та ефективної державно-службової діяльності. Наведене завдання лише актуалізується під час воєнного стану, в умовах доцільності зміцнення мотивації державних службовців. Безпосередньо це стосується й відомчих відзнак як особливих заходів заохочення, які застосовуються до державних службовців.

У ст. 53 Закону України «Про державну службу» від 10.12.2015 р. передбачено можливість застосування до державних службовців таких заходів заохочення як «нагородження грамотою, почесною грамотою, іншими відомчими відзнаками державного органу» [1]. Відповідні положення Закону України «Про державну службу» отримали деталізацію в Указі Президента України «Про відомчі заохочувальні відзнаки» від 30.05.2012 р. [2], а також низці підзаконних нормативно-правових актів, прийнятих на рівні центральних органів виконавчої влади та інших державних органів. Нагородження відомчими відзнаками державного органу вважається однією із найпоширеніших і найрозвиненіших форм стимулювання службовців. Відповідне нормативне регулювання представлене здебільшого у вигляді підзаконних нормативно-правових актів, прийнятих на рівні міністерств, оскільки комплексне врегулювання зазначеного питання на рівні Закону є не зовсім доречним, оскільки навіть зважаючи на назву заохочення – «відомчі відзнаки», підстави їх застосування та види повинні визначатись державними органами [4, с. 263].

Отже, законодавство про відомчі відзнаки державних службовців охоплює:

а) Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015 р. – регулює загальні питання заохочення державних службовців (підстави заохочення, види заходів заохочення, у тому числі відомчі відзнаки, суб'єкти, уповноважені застосовувати заохочення, випадки, в яких заохочення не застосовується та ін.);

б) Указ Президента України «Про відомчі заохочувальні відзнаки» від 30.05.2012 р. – затверджує загальні положення про відомчі заохочувальні відзнаки, у якому визначаються основні особливості цих заходів заохочення (мета та підстави застосування відомчих відзнак, їх види, суб'єкти застосування, особливості встановлення відомчих відзнак, процедурні аспекти їх застосування та ін.).

Указом Президента України «Про відомчі заохочувальні відзнаки» від 30.05.2012 р. закріплено, що відомча відзнака встановлюється з одночасним затвердженням положення про відомчу відзнаку та ескізу відомчої відзнаки наказом відповідно керівника центрального органу

виконавчої влади, керівника (командувача) військового формування, державного правоохоронного органу, який згідно із законодавством України уповноважений видавати накази, що є нормативно-правовими актами. Положенням про відомчу відзнаку визначаються підстави відзначення осіб відомчою відзнакою, порядок представлення до відзначення, розгляду матеріалів та прийняття рішення про відзначення або відмову у відзначенні, опис відомчої відзнаки, порядок вручення, носіння, зберігання відомчої відзнаки, а також гранична кількість відомчих відзнак, якими можуть бути відзначені працівники, військовослужбовці, особи рядового і начальницького складу протягом календарного року. Ескіз відомчої відзнаки в установленому порядку попередньо погоджується з Комісією державних нагород та геральдики. Визначено конкретні вимоги до відомчих відзнак та закріплено, що останні не можуть відтворювати державні нагороди України. Крім того, Указом Президента України «Про відомчі заохочувальні відзнаки» від 30.05.2012 р.: по-перше, передбачено міністрам, керівникам центральних органів виконавчої влади, керівникам (командувачам) військових формувань, державних правоохоронних органів забезпечити в установленому порядку перегляд актів про встановлення відомчих заохочувальних відзнак, приведення таких актів у відповідність із вимогами цього Указу, дотримання закону про державну реєстрацію наказів щодо встановлення відомчих відзнак та положень про відомчі заохочувальні відзнаки; по-друге, запропоновано Генеральному прокуророві України переглянути акти щодо відомчих заохочувальних відзнак з метою оптимізації цих відзнак [2].

Зокрема, за сучасних умов низкою *нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади* встановлено відомчі відзнаки цих органів та затверджено положення про них, як-от: наказ Міністерства культури і туризму України «Про відзнаки Міністерства культури і туризму України» від 09.09.2006 р., наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства освіти і науки України» від 30.07.2013 р., наказ Міністерства закордонних справ України «Про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства закордонних справ України» від 05.02.2013 р., наказ Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства екології та природних ресурсів України» від 02.04.2013 р., наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства економічного розвитку і торгівлі України» від 22.01.2013 р., наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України «Про затвердження Положення про

відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства енергетики та вугільної промисловості України» від 20.02.2013 р., наказ Міністерства інформаційної політики України «Про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства інформаційної політики України» від 11.12.2015 р., наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Положення про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства інфраструктури України» від 15.01.2013 р., наказ Міністерства молоді та спорту України «Про встановлення відомчих заохочувальних відзнак Міністерства молоді та спорту України» від 09.09.2013 р., наказ Міністерства соціальної політики «Про затвердження Положення про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства соціальної політики України» від 01.08.2013 р. та ін.

У свою чергу, проведений аналіз законодавства України у сфері відомчих відзнак державних службовців свідчить про його часткову неузгодженість. Зокрема, така неузгодженість має місце, з однієї сторони, між положеннями Указу Президента України «Про відомчі заохочувальні відзнаки» від 30.05.2012 р. та Закону України «Про державну службу» від 10.12.2015 р., з іншої сторони – між положеннями Указу Президента України «Про відомчі заохочувальні відзнаки» від 30.05.2012 р. та нормативно-правовими актами про затвердження положень про відомчі відзнаки окремих державних органів (в частині підстав застосування заходів заохочення, видів відзнак та ін.). Як приклад можна відзначити, що наказом Міністерства культури і туризму України «Про відзнаки Міністерства культури і туризму України» від 09.09.2006 р. встановлено такий вид відзнаки як «Почесна відзнака» [3], що не передбачена Указом Президента України «Про відомчі заохочувальні відзнаки» від 30.05.2012 р.

Підсумовуючи, слід зазначити, що, незважаючи на вагоме місце відомчих відзнак у забезпеченні ефективності державної служби, законодавство України у сфері відомчих відзнак державних службовців не є досконалим. Одним із напрямів подальшого вдосконалення правового регулювання відомчих відзнак державних службовців можна визначити усунення суперечностей між Законом України «Про державну службу» від 10.12.2015 р. та Указом Президента України «Про відомчі заохочувальні відзнаки» від 30.05.2012 р., а також між Указом Президента України «Про відомчі заохочувальні відзнаки» від 30.05.2012 р. та наказами, прийнятими на рівні міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, якими затверджуються положення про відомчі заохочувальні відзнаки.

Література:

1. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р., № 889-VIII. *Офіц. вісн. України*. 2016. № 3, Ст. 149.
2. Про відомчі заохочувальні відзнаки: Указ Президента України від 30.05.2012 р. № 365/2012. *Офіц. вісн. України*. 2012. № 42. Ст. 1599.
3. Про відзнаки Міністерства культури і туризму України: наказ Міністерства культури і туризму України від 09.00.2006 р., № 750. *Офіц. вісн. України*. 2006. № 39. Ст. 2636.
4. Мхітарян Л. Е. Відомчі відзнаки, що застосовуються до державних службовців в Україні: окремі питання правового регулювання. *Публічна служба і адміністративне судочинство: здобутки і виклики: матеріали I Міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Київ, 05-06 лип. 2018 р.)*. Київ: Дакор, 2018. С. 263-266.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-229-6-41>

**LEGAL REGULATION OF CIVIL SERVICE IN UKRAINE DURING
THE LEGAL REGIME: THE MAIN CHALLENGES
AS PREREQUISITES FOR THE IMPLEMENTATION
OF THE UKRAINE RECOVERY PLAN AND THE
IMPLEMENTATION OF INTERNATIONAL STANDARDS**

**ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ
В ПЕРІОД ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ:
ОСНОВНІ ВИКЛИКИ ЯК ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ
ПЛАНУ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ТА ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ
МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ**

Kolomoiets T. O. Коломоєць Т. О.

*Doctor of Juridical Sciences, Professor,
Honoured Lawyer of Ukraine,
Corresponding Member of the National
Academy of Legal Sciences of Ukraine,
Dean of Law Faculty of Zaporizhzhia
National University
Zaporizhzhia, Ukraine*

*доктор юридичних наук, професор, член-
кореспондент Національної академії
правових наук України, Заслужений
юрист України, декан юридичного
факультету Запорізького національного
університету,
м. Запоріжжя, Україна*

В умовах широкомасштабної зовнішньої агресії проти України, впровадження у країні правового режиму воєнного стану істотно